

L'economia social i solidària de Mallorca davant la crisi del coronavirus: aprofitem aquest ténol!

Ens trobam immersos en una crisi sanitària sense precedents que en el curt termini esdevindrà també crisi econòmica i social. La pandèmia ha destapat les febleses d'un sistema econòmic fonamentat en una forma de pensar que assimilava allò racional al fet de guanyar diners a tota costa, que en les darreres dècades havia suposat també el desmantellament de l'Estat del benestar i de serveis públics fonamentals com la salut. Si en la gestió de l'emergència sanitària s'hagués seguit aquesta lògica basada en el poder de la mà invisible del mercat, el cost en vides humanes que ja és prou preocupant hagués estat molt superior, com podem observar a països com els Estats Units que han decidit prioritzar salvar el seu sistema econòmic en lloc de protegir la vida.

Les iniciatives i empreses de l'economia social i solidària i les cooperatives érem vistes com extraterrestres des del món de l'economia convencional i els negocis justament pel fet de prioritzar la vida a través de la cura de les persones i el medi ambient. Una lògica que ha esdevengut imprescindible per poder plantar cara al coronavirus: la col·laboració i la cooperació entre persones, col·lectius, administracions i empreses.

Malgrat l'angoixa del confinament, especialment per a les persones i famílies que viuen en condicions precàries, multitud d'iniciatives solidàries han sorgit de forma més o menys espontània en el conjunt de la societat, començant per la solidaritat entre els veïns del nostre carrer que fins que va començar el confinament no sabíem ni qui eren, als aplaudiments als balcons cada horabaixa en homenatge als treballadors i treballadores de la sanitat, l'acompanyament a persones totes soles o la fabricació de mascaretes de protecció, entre moltes altres. És aquesta la manera de fer, des de la cooperació i no la competició, que ens farà superar aquesta crisi.

Observam amb preocupació en les grans decisions que es prenen (i les que no es prenen) la tensió entre la preservació del sistema econòmic i els partidaris de defensar la vida i la protecció de les persones per damunt de qualsevol altra consideració, una qüestió que des de l'economia social i solidària fa molt de temps que tenim molt clara: les persones primer. Aquesta mateixa tensió ben segur es mantindrà en la gestió de les mesures que, una vegada passada la crisi sanitària, caldrà desplegar per fer front a la crisi social i econòmica.

En el cas de les Illes Balears, aquesta crisi social i econòmica pot ser encara pitjor atesa la nostra dependència tant de l'exterior com, sobretot, del monocultiu turístic. Un model econòmic que ha fet de nosaltres la societat que som, amb les seves llums però també les seves ombres, com ara els alts nivells de desigualtats socials, els problemes en l'accés a l'habitatge, o la destrucció del territori. La pandèmia ha deixat en evidència el capitalisme en el seu conjunt i el model balear en particular, fent palès que calen propostes basades en les cures i la vida en general, i en l'equilibri entre sectors productius que no ens faci tan vulnerables. Per això, des de l'Associació Mercat Social defensam:

- Que la **sortida a la crisi econòmica i social que deixarà la pandèmia a les nostres Illes no pot suposar un retorn a la situació prèvia** de monocultiu econòmic i desequilibris socials. Observant amb un mínim de rigor l'evolució de la pandèmia i les mesures restrictives que ben segur es perllongaran en el temps, seria una irresponsabilitat destinar els esforços de les administracions i les empreses a què tot torni a ser com era, perquè no ho serà.
- Que **s'ha d'aprofitar aquest ténol, aquesta interrupció de l'activitat econòmica, per repensar el model des del diàleg** entre agents socials i econòmics i amb el conjunt de la societat civil, atès que el turisme no sols ha modelat l'economia de les Illes, sinó també el

**mercant
Social**

ILLES BALEARS

conjunt de la realitat social. Un procés de diàleg que han d'encapçalar les administracions i que ha de tenir com a objectiu impulsar propostes econòmiques que vetllin pel benestar del conjunt dels nostres habitants, amb una forta inversió de recursos públics i un acompanyament a les empreses existents per fer-ho possible.

- Que és imprescindible en aquesta estratègia **apostar per la diversificació econòmica, sobirania alimentària i energètica de les Illes**. Aquesta crisi ha posat de manifest la fragilitat del monocultiu turístic i ha tornat a posar en valor la **necessitat d'una agricultura pagesa, local i sostenible**, que permeti un major grau d'abastiment. Això implica, també, apostar clarament per l'impuls del **desenvolupament local**, i aquí **l'alliberament dels centenars de milions d'euros bloquejats als Ajuntaments per la Llei Montoro** podria servir entre altres coses perquè els municipis jugassin un paper molt més actiu en l'economia local.
- Que mentre això duri, **les administracions han de prioritzar el rescat de les persones**, com es va fer amb la banca i el sector financer a l'anterior crisi de 2008-2012. No fer-ho podria aprofundir encara més en uns nivells de pobresa, desigualtat i precarietat que no són sostenibles, i per això el camí passa per l'ampliació de les ajudes socials.
- Que **en la reconfiguració del nostre model econòmic i productiu, l'economia social i solidària podem aportar coneixement i propostes perquè la sortida de tot plegat sigui molt més resilient en el present i justa i sostenible en el futur**. Les experiències d'economia social i el cooperativisme ocupam a milers de treballadors i treballadores a les Illes, sobretot en tasques de cura de les persones, del medi ambient, l'agricultura... Amb l'anterior recessió econòmica ja vàrem demostrar que érem capaços de mantenir llocs de feina estables i de qualitat, i volem mantenir aquesta aposta i fer-la més ferma, amb l'impuls de les administracions que han de donar un suport més actiu al nostre sector, i per això **reivindicam estar presents en tots els espais de diàleg social i planificació de cara a una recuperació econòmica que passa per la transformació i la participació de tots els sectors socials i econòmics de les nostres Illes**.

Per això volem ser part activa de tot aquest procés i aportar les nostres experiències i el compromís al servei de tota la ciutadania per aconseguir d'unes Illes més justes i sostenibles. Aprofitem aquest téntol!

Mercat Social Illes Balears

Jordi López, 646 930 618 / Arena Petit, 675 968 685

illesbalears@mercadosocial.net

www.mercadosocial.net/balears

www.facebook.com/mercatsocial

<https://twitter.com/mercatsocial>